

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 4.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874872976/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

en meget sikker Rytter, der sad, som han var støbt til Sædlen. Over hans Sporer, Støvlefødder og Stigbøjler havde Stærket fra Vejen lagt en tyk, lidet flatterende Dynddejj.

Inde i den lukkede Vogn sad paa Forlængssædet en Dame og en Tjenestepige, den sidste lidt over de Tredive og bondeklædt; hun saa' tvær, praktisk, sat og sikker ud. Paa Baglængssædet var der en Opstabling af Pakker, Vadsække og Rejsetøj. Damen var sørgelædt og kunde vel være en tre og tyve Aar. Hendes Ansigt udmærkede sig ikke ved regelmæssige Skønhedslinier. Næsen kunde en ildesindet Kritiker med en vis Ret kalde stampet, Munden var for svær, om end smuk og kraftig tegnet, men hendes friske og sunde Hudfarve, hvori det røde og hvide fortonede sig paa den mest harmoniske Maade, og hvor fine og tætte Dun udbredte en fløjlsagtig Blødhed over Konturerne, og det blonde, stærke Haar, der krøllede sig yppig om de buede Tindinger, vilde snart tiltrække sig et for kvindeligt Ynde sympatetisk Blik. I de store, temmelig lyseblaa Øjne, der dækkedes af kraftig hvælvede Laag, laa der nærmest et indolent, distrairt Udtryk, der syntes at tyde paa, at hendes Tanker eller Lidenskaber aldrig havde koncentreret sig, men der var Plads baade i Øjnene og i hele Fysiognomiet til et vekslende Udtryk og et lidenskabeligt Muskelspil. Som hun sad der, med det baade ranke og fyldige Legeme let lænet tilbage, medens den ikke lille, men veldannede Haand, i hvis sorte Handske de smalle Negle aftrykte deres mandelagtige Form, spillede paa Karmen af Vogndøren, idet hun stirrede ud i det graa Regnvejr, øden at Blikket samlede sig paa nogen enkelt Genstand, saa' det ud, som hendes Sjæl svømmede i et Koas af allehaande Tankeembryoner, usikre og udglidende som Skovens Træer i den tunge, fættede Luft . . . Der er to stive Mil fra Skovbygaard til S—, Regnen plasker ufortrødent, Vognhjulene plasker evindelig i de opblødte Spor, Rytterens Hovslag plaskede bestandig bagude, Kørselen er umusadelig kedelig. Vi kan jo bruge Tiden til at fortælle lidt om denne Dame, om hvis korte Liv der hidtil ikke er meget at sige.

Den gamle Skovrider Staal paa Skovbygaards Gods, der var død et halvt Aar før vor Fortælling begynder, var bleven en af Ekskutorerne i Landinspektør Galls Dødsbo. Landinspektøren, en noget svagelig, melankolsk og indesluttet Mand, havde i en Aarrække ført et aldeles isoleret Liv som Enkemand med sin eneste Datter paa sin lille Ejendom, der laa ved Grænsen af Skovriderens Distrikt. De førte ingen Omgang med Egnens Folk, med Godsets Herskab eller mange Bestillingsmænd, men i Forretnings-

sager havde Skovrider Staal og Landinspektør Gall ikke haft saa lidt at gøre sammen og lært at kende hinandens ubrødelige Retshaffenhed og praktiske Dygtighed. Skovrideren, der var jovial og med et betydeligt Anstrøg af Letsindighed, havde i sin Tid gerne villet kapre Gall til de lystige Hombreselskaber, hvormed han opfivede sin Pebersvendetilværelse, men Landinspektøren var ufølgelig. Derfor betragtede Skovrideren ham i Begyndelsen som en Sløvstikker, men da forskellige Arbejder, som den nyere Skovkultur medførte, laa over hans Rækkeevne — han var af de gamle ustuderede Forstmænd, der fra først af kun var Skytter — og han hos Gall fandt kyndig og negennyttig Hjælp og Vejledning, uddannede der sig et vist Venskabsforhold imellem dem, der dog aldrig fik nogen intim eller gemytlig Karakter. Det var derfor ikke saa forunderligt, at Staal efter Galls Testamente blev Eksekutor i Boet, da Landinspektøren bukkede under for en lang, sligende Brystsygdom, kun efterladende den én og tyveaarige Datter i smaa Kaar. Den gamle Skovrider havde hidtil næppe vekslet et Ord med hende, thi han, saa lidt som andre, der havde noget med afdøde Gall at gøre, var kommen uden for hans Arbejdsværelse og havde kun set den Pige, naar hun bragte Forfriskninger derind til Gæsterne.

Nu tog han derover en Uges Tid efter Begravelsen for at aflægge hende en Visit. Han traf hende i den gammeldags tarvelige Dagligstue med det perlemalede, listede Bjælkeloft, det graa Tapet med røde Blomsterbuketter i, med den polerede Birketræs Sofa og Stolene, hvis Sæder var saa haarde, som de var stoppede med Mursten, den store Pladekakkelovn, der havde Messingbælle om Maven — kort sagt, udstyret paa den Maade, som en Bolig for en „Familie uden for Bondestanden“ i Almindelighed var det paa Landet for en tredive Aar siden. Naar Vinden stod paa Stuens Bindingsværks Udvæg, var det kun muligt at faa den halve Del af Stuen opvarmet; den unge Pige havde derfor rykket sit Sybord tæt hen til Kakkelovnen, hvis Flamme kastede sit røde Skær om hendes Hoved i den tætte graa Vinterdags halve Dæmring. Skovrideren var en gammel Herre paa vel tresindstyve Aar. Han havde ikke været nogen Foragter af det smukke Køn, men mange Aars velhavende Ungkarleliv med rigelige Indkomster og stadig Adgang til de rige og storartede Dineer hos Baronen havde efterhaanden givet ham mere Sans for gastronomiske Nydelser end for Erotik. Dog, da han saa det smukke, ungdomsfriske Ansigt med det bedrovede, tankefulde Udtryk, hvis prægtige Teint, purpurrøde Læber